

УДК 728.1.012.1

УЗАГАЛЬНЕННЯ ПРИНЦИПІВ ДИЗАЙНУ СУЧАСНОГО ЖИТЛОВОГО СЕРЕДОВИЩА

Асп. О.В. Полякова

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Метою даного дослідження є визначення та узагальнення принципів дизайну сучасного житлового середовища.

Для досягнення зазначеної мети були визначені наступні завдання:

- проаналізувати інформаційні джерела, з'ясувати ступінь дослідженості теми;
- узагальнити принципи проектування житла, що зустрічаються у публікаціях вітчизняних та іноземних авторів;
- класифікувати визначені принципи дизайну житлового середовища за ознакою приналежності до спільних категорій вищого порядку.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження виступає сучасне житлове середовище. В якості предмета дослідження розглядаються принципи проектування сучасного комфортного житла.

Методи та засоби дослідження. В процесі роботи над дослідженням було використано методи літературно-системного аналізу, порівняльного аналізу закордонного та вітчизняного досвіду в проектуванні житлового середовища, а також було використано методи системно-структурного аналізу, узагальнення і класифікації для типізації основних принципів дизайну житлового середовища.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. В ході дослідження теми набуло подальшого розвитку завдання узагальнення принципів проектування житлового середовища і зведення принципів до загальної класифікації. Практичне значення результатів, отриманих у ході дослідження, полягає у вирішенні першочергово питання узагальнення принципів для подальшого визначення сучасних засобів їх реалізації при проектуванні житлового середовища.

Результати дослідження. Проектування житлового середовища є одним із найважливіших та найбільш затребуваних напрямків діяльності дизайнера інтер'єру. Аналіз літературних джерел виявив відсутність чіткого формулювання та конкретної типології принципів проектування житла. Здебільшого розглядаються питання формотворчих та композиційних особливостей проектування [2; 4], а також ергономічний аспект організації середовища [1; 3]. Також зустрічаються твердження авторів про «відсутність чіткого визначення особливостей та принципів «архітектурного дизайну», оскільки в даний час ця категорія ще не здобула ні офіційного статусу, ні розгорнутої теоретичної бази» [3].

За визначенням Г. Б Мінервіна [1] житлове середовище – це комплекс відкритих і закритих просторів, призначених для проживання людини, які обладнані та оснащені відповідно до способу життя, соціальних і особистих інтересів тих, хто користується житлом. Вже саме визначення поняття житлового середовища декларує частково принципи, що впливають на його формування.

В процесі літературно-системного аналізу було виявлено понад тридцять принципів, що в різній мірі описують умови проектування житлового середовища. Деякі з них з різних боків описують одні й ті самі явища, а бо їх аспекти, що мають незначні відмінності. Такі принципи було згруповано до спільних категорій. В результаті системно-структурного аналізу, проведення узагальнень і класифікації було виведено наступну типологічну структуру принципів дизайну житлового середовища:

1. Соціально-культурний принцип:
 - утилітарність і практичність середовища,
 - відповідність середовища суспільним потребам і цінностям,
 - приватний характер, висока ступінь ізольованості «особистого» середовища,
 - демократичність середовища або індикація майнового стану власника.
2. Природно-кліматичний принцип:
 - екологічність середовища;
 - параметри мікроклімату (температурний режим; якість повітря: вентиляція, очистка, вологість; світло-кольорове середовище природне та штучне; акустичний режим).
3. Принцип функціональності:
 - ергономічні вимоги (просторові параметри приміщень; антропометричні показники),
 - доцільне функціональне зонування та зв'язки між зонами,
 - доцільне предметне оточення та обладнання,
 - адаптивність середовища до змін способу життя мешканців.
4. Ідейно-естетичний принцип:
 - композиційна гармонізація простору,
 - стильова і художня образність,
 - колористичне вирішення середовища,
 - особливості зорового сприйняття.
5. Принцип доцільності:
 - економічна оптимальність,
 - конструктивно-технологічна доцільність,
 - довговічність експлуатації.

Висновки. В ході проведеного дослідження літературних джерел було виявлено достатньо високу ступінь вивчення принципів дизайну житлового середовища, однак було виявлено відсутність однозначного формулювання авторами цих принципів. В результаті проведеного аналізу було класифіковано усі принципи за ознакою приналежності до спільних категорій, а саме сформульовано п'ять основних принципів: соціально-культурний, природно-кліматичний, функціональності, ідейно-естетичний, доцільності.

Ключові слова. Принципи дизайну, житлове середовище, проектування.

ЛІТЕРАТУРА

1. Дизайн архитектурной среды: Учеб. для вузов / [А. В. Ефимов, Г. Б. Минервин, А. П. Ермолаева и др.]. – М. : Архитектура-С, 2006. – 504 с.
2. Курбатов Ю. И. Принципы проектирования современного интерьера. — Л. : ЛИСИ, 1983. – 80 с.
3. Шимко В. Т. Архитектурно-дизайнерское проектирование. Основы теории (средовой подход): Учебник – М. : «Архитектура-С», 2009. – 408 с., ил.
4. Pinchin C. Creative Spaces: the Principles of Interior Design and Architecture [Електронний ресурс]. – 2015. – Режим доступу: <http://www.unit1architects.com/blog/interior-design/creative-spaces-the-principles-of-interior-design-and-architecture/>.